

5 Národná legislatíva o civilnom letectve v SR

Národná legislatíva vo všetkých oblastiach vytvára základné pravidlá pre fungovanie každej činnosti v špecifickej oblasti. Obdobne je tomu aj v Slovenskej republike v oblasti letectva. V Slovenskej republike existuje množstvo legislatívnych noriem, ktoré majú dosah na činnosť letectva ako takú. Základné delenie je podľa základných kategórií letectva. Preto sa legislatíva delí na legislatívu vojenského letectva a legislatívu civilného letectva.

Legislatíva vojenského letectva pozostáva hlavne s leteckých predpisom, ktorými sa riadi činnosť vojenského letectva. Tie sa vnútorne členia ešte na legislatívu národnú a spojeneckú.

Legislatíva civilného letectva je z hľadiska vnútorného delenia o niečo málo zložitejšia. Zložitosť je čiastočne zapríčinená členstvom Slovenskej republiky v Európskej únii. Preto je možné legislatívu v oblasti civilného letectva, ktorú sa riadi činnosť civilného letectva na území Slovenskej republiky rozdeliť celkovo do troch skupín, a to:

Legislatívne normy Slovenskej republiky;

Nariadenia vydané orgánmi Európskej únie;

Medzinárodné legislatívne normy v oblasti civilnej leteckej dopravy.

Medzinárodné legislatívne normy v oblasti civilnej leteckej dopravy sú všetky legislatívne normy, ktoré vydávajú medzinárodné organizácie. Tieto normy sú vydávané formou štandardov a odporúčaných praktík (SARP). Tie tvoria základ pre unifikáciu postupov používaných v civilnej leteckej doprave na globálnej úrovni. Jednotlivé signatárske krajiny sú na jednej strane zviazané v maximálnej možnej miere dodržiavať dohodnuté štandardy a odporúčané praktiky, ale na druhej strane majú možnosti si ich prispôbiť na aktuálne podmienky vo vlastnej krajine alebo regióne. Ide teda vlastne len o návod ako postupovať pri riešení niektorých špecifických činností v letectve.

Nariadenia vydané orgánmi Európskej únie sú špecifickou skupinou legislatívnych noriem. Ide o tzv. samo vykonateľné právne akty, ktoré majú všeobecnú platnosť, sú záväzné vo svojej celistvosti a sú priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch. To v praxi znamená, že pokiaľ je takáto legislatívna norma schválená príslušnými orgánmi Európskej únie a vstúpi do platnosti, tak automaticky platí vo všetkých členských krajinách Európskej únie. Na jeho platnosť totiž nie je potrebná ratifikácia, ani žiadny vykonávací predpis zo strany legislatívneho orgánu členského štátu, a to bez výnimky.

1912 - predpis c.k. ministerstva vnútra č.207/1912

- potreba živnostenského prevádzkovania vzduchoplavby

1914 doplnený o policajné opatrenia

1924 doplnený nariadením zemských správ ustanoveniami o zakázaných územiach pre lietadlá

1919 - zriadenie Vzduchoplaveckého oddelenia na Ministerstve verejných prác ČSR (neskôr zmenené na Odbor letecký (VI.))

- vydával licencie na prevádzkovanie lietadiel a vykonávanie leteckej prepravy osôb

1919 - ČSR sa stala signatárom Parížskeho dohovoru (č.35/24 Sb.)

- od 23.11.1923 členstvo v Medzinárodnej komisii pre letectvo (CINA)

1923 - na základe Rozhodnutia ministerskej rady a návrh ministerstva verejných prác z 19.7.1923 vznik ČSA s letmi Praha - Bratislava (28.10.) s rozšírením do:

- Košice – Barca (1924)
- Brno (1926)
- Mariánske Lázně (1927)
- Užhorod (1929)
- Karlovy Vary (1931)
- Moskva (1936)

1929 - Varšavský dohovor (č.243/1933 Sb., č.15/1935 Sb.)

- prvá účasť ČSA a ČLS na zasadnutí IATA

1934 - Vládne nariadenie č.148/1934 Sb. Predpisy pre cudzozemské lietadlá lietajúce vo výšostných oblastiach štátu

1944 - Chicagský dohovor o civilnom letectve (č.147/1947 Sb.)

1961 - Dohovor o zjednotení pravidiel o medzinárodnej leteckej preprave vykonávanej inou osobou ako zmluvným prepravcom, doplnujúcim Varšavský dohovor (Guadalajara) (č.27/1968)

1963 - Dohovor o trestných a niektorých iných činoch spáchaných na palube lietadla (Tokio) (č.102/1984)

1970 - Dohovor o potlačení protiprávneho zmocnenia lietadiel (Haag) (č.96/1974)

1971 - Dohovor o potlačení protiprávnych činov ohrozujúcich bezpečnosť civilného letectva (Montreal) (č.16/1974)

1998 - zriadenie Leteckého úradu na základe rozhodnutia ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.74/1998 a 77/1998

2000 - Zákon NR SR č.417/2000 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č.347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy SR v znení neskorších predpisov

2002 - Zákon NR SR č. 37/2002 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- Zákon NR SR č.129/2002 Z.z. o integrovanom záchrannom systéme

- Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.274/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o licenciách tuzemských leteckých dopravcov a o povoleniach zahraničných leteckých dopravcov

2002 - Vyhláška Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR č.654/2002 Z.z., ktorou sa ustanovuje minimálna výška poistného krytia zodpovednosti v civilnom letectve

2004 - Zákon NR SR č.121/2004 Z.z. o pracovnom čase a dobe odpočinku v doprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- Zákon NR SR č.136/2004 Z.z. o letiskových spoločnostiach a o zmene a doplnení zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 37/2002 Z. z.

- Zákon NR SR č.544/2004 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

- Nariadenie vlády SR č.274/2004 Z.z. o opatreniach na ochranu životného prostredia pred hlukom z lietadiel

2005 - Nariadenie vlády SR č.59/2005 Z.z. o postupoch proti činom protiprávneho zasahovania vo vzdušnom priestore Slovenskej republiky

- Nariadenie vlády SR č.641/2005 Z.z. o prístupe na trh služieb na vybavenie cestujúcich a nákladu a pozemnej obsluhy lietadiel

- Nariadenie vlády SR č.661/2005 Z.z. o ohlasovaní udalostí v civilnom letectve

2006 - Zákon NR SR č.11/2006 Z.z., ktorým sa dopĺňa zákon č.321/2002 Z.z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č.143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č.172/1925 Sb. o letectve

Na svoju dobu veľmi progresívny a podrobne prepracovaná legislatívna norma, ktorej niektoré časti sa používajú dodnes.

- I. štátna výsosť
- II. používanie vzduchového priestoru
- III. lietadlá
- IV. letci
- V. podniky letecké
- VI. letecké prevádzky
- VII. register letecký
- VIII. náhrada škody
- IX. cudzozemské lietadlá

ustanovenia záverečné

novelizovaný zákonom č.48/1930 Sb. a platný až do roku 1956

zákon č.47/1956 Sb. o civilnom letectve nahradil:

- zákon č.172/1925 Sb. o letectví v znení zákona č.48/1930 Sb.
- vládne nariadenia č.148/1934, č.202/1937 a č.107/1938

Štruktúra:

- I. Poslanie civilného letectva
- II. Lietadlá
- III. Posádky civilných lietadiel
- IV. Pozemné letecké zariadenia
- V. Lety
- VI. Medzinárodné lety
- VII. Letecká preprava
- VIII. Zodpovednosť za škody spôsobené prevádzkou civilného lietadla a zodpovednosť leteckého dopravcu
- IX. Československý letecký register
- X. Osobitné ustanovenia o leteckej činnosti dobrovoľnej organizácie starajúcej sa o brannú výchovu a letecký šport
- XI. Záverečné ustanovenia

1998 - Zákon NR SR č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov

- I. Základné ustanovenia
- II. Využívanie vzdušného priestoru
- III. Letecký personál
- IV. Lietadlá a iné výrobky leteckej techniky
- V. Register lietadiel
- VI. Letiská a letecké pozemné zariadenia
- VII. Ochrana civilného letectva
- VIII. Letecká doprava
- IX. Letecké práce a iné podnikanie v civilnom letectve
- X. Štátna správa
- XI. Sankcie

Spoločné, prechodné a zrušovacie ustanovenia